शोकएवमाद्यनुचितव्यवहारप्रवर्तकइत्याह॥ शोकइत्यादि॥१५॥ सुसूक्ष्मोपिशोकः सोढुं नशक्यते किंपुनर्महानितिशेषः ॥१६ ॥स्वशोकस्यमहत्त्वंदर्शयति ॥ वनेति ॥ पंचरात्रइत्यस्य गतइतिशेषः ॥ तत्रप्रथमातमसातीरे द्वितीयागुहपुरे तृतीयागंगातीरे चतुर्थीप्रयागे पंचमीयमुनातीरे षष्ठीचित्रकूटे ॥ तद्दिने सुमंत्रस्यायोध्याप्राप्तिः ॥ अतएवायेषष्ठीतिदशरथोक्तिः ॥ अथवाद्यदिने संपूर्णदिनंस्वनिकटेस्थितत्वेन स्वदेशेतमसातीरेएवस्थितत्वेनतद्दिनमगणय्य कौसल्ययाद्यपंचरात्रोगण्यतइत्युक्तं ॥ राजातु तमपिगृहित्वाषष्ठीति वक्ष्यति ॥ यत्तुकतकेन निर्गमनात्सप्तरात्रःसुमंत्रागमनदिनेइत्युक्तं तदज्ञानाद्गंगोत्तरणदिनात्तृतीयेहनिचारप्रतिनिवृत्त्युत्तरं सायान्हेतद्दिनेएव सुमंत्रप्रस्थानस्यं

शोकोनाशयतेधैर्यंशोकोनाशयतेश्रुतं॥ शोकोनाशयतेसर्वंनास्तिशोकसमोरिपुः॥१५॥ शक्यमापतितःसोढुंप्रहारोरिपुहस्ततः॥सोढुमापतितःशोकःसुसूक्ष्मोपिनशक्यते॥१६॥ वनवासायरामस्यपंचरात्रोत्रगण्यते॥ यःशोकहतहर्षायाःपंचवर्षोपमोमम॥ १७ ॥ तंहिचिंतयमानायाःशोकोयंहृदिवर्धते॥ नदीनामिववेगेनसमुद्रसलिलंमहत्॥ १८ ॥ एवंहिकथयंत्यास्तुकौसल्यायाःशुभंवचः ॥ मंदरश्मिरभूत्सूर्योरजनीचाभ्यवर्तत॥ १९॥ अथप्रह्वादितोवाक्यैर्देव्याकौसल्ययानृपः॥ शोकेनचसमाक्रांतोनिद्रायावशमेयिवान्॥ २० ॥इत्यार्षेश्रीरामायणेवाल्मीकीयेआदिकाव्येअयोध्याकांडेद्विषष्टितमःसर्गः॥ ६२॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥

प्रतिबुद्धोमुहूर्तेनशोकोपहतचेतनः॥ अथराजादशरथःसचिंतामभ्यपद्यत॥१॥ रामलक्ष्मणयोश्चैवविवासाद्वासवोपमं॥ आपेदेउपसर्गस्तंतमःसूर्यमिवासुरं॥२॥

वक्तुंशक्य त्वात्॥ रामस्यनिर्गमदिनाद्दिनेपष्ठेइतिपूर्वलिखितपाद्मविरोधाच्च॥१७॥ नदीनांवेगेन समुद्रसलिलमिवेतिउत्प्रेक्षामात्रं नतुतस्यतेनवृद्धिरित्याहुः ॥ परंतु महत्समुद्रसलिलं वेगेन चंद्रोदयवृद्धिवेगेन नदीनांवृद्धि तटद्वयांतरेयथावर्धतइत्यर्थः॥समुद्रगामिनदीनांचंद्रोदयकालिकसमुद्रवृध्यावृद्धेः कियद्दूरमद्याप्युपलंभादित्याहुः ॥१८॥शुभंवचःअतिदुःखितायाअपि पत्यनुनयपरत्वाद्वचसःशुभत्वं॥१९॥२०॥इतिरा०वा०आ०अ०द्विषष्टितमःसर्गः ॥६२ ॥ प्रतिबुद्धइति ॥ १ ॥ वासवोपमं तंदशरथं॥ उपसर्गः उपप्लवः शोकइतियावत् ॥ आसुरंतमः असुरस्यराहोःसंबंधितमआवरणशक्तिः यथासूर्यमावृणोति तद्वत् ॥ २ ॥